

Raadsvoorstel

Compensatiemaatregelen Corona 2020-2021 gemeente Noordwijk

Aan : de gemeenteraad
Van : College van B&W
Datum :
Portefeuillehouder: : Ter Hark
Programma : [Hoofdstuk in begroting waar het onder valt]
Zaaknummer : 75510

Voorgesteld besluit

- I. De verordening "Corona noodfonds gemeente Noordwijk" vast te stellen.
- II. Een coronafonds ter hoogte van € 1.000.000- beschikbaar te stellen ter uitvoering van de bovengenoemde verordening en te dekken uit de algemene reserve.
- III. Een aantal maatregelen vast te stellen dat voortvloeit uit de verordening en een brede doelgroep betreft:
 - a. Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2021 geen precariobelasting voor terrassen, standplaatsen en uitstallingen te heffen.
 - b. Voor Noordwijkse commerciële organisaties € 250.000,- te reserveren ten behoeve van steunmaatregelen in het kader van de coronacrisis.
 - c. De maatregel vanuit het Rijk betreffende compensatie voor derving van huurinkomsten voor exploitanten van sportvoorzieningen voor de maanden maart t/m mei 2020 met 7 maanden te verlengen tot 1 januari 2021.
 - d. De maatregel zoals benoemd onder beslispunt 3c uit te breiden naar de huren van maatschappelijke basisvoorzieningen op gebied van sport, welzijn en cultuur voor de periode 1 maart tot 1 januari 2021 met een maximum van het bedrag van het onderbouwde exploitatietekort.
 - e. Verleende subsidies voor prestaties in 2020 niet terug te vorderen, maar wel een afrekening te vragen van daadwerkelijk gemaakte kosten. Bij een positief saldo de organisaties de mogelijkheid te geven dit budget in te zetten voor een initiatief in 2021.
 - f. Verleende projectsubsidies betreffende de toeristische evenementen 2020 bij de subsidievaststelling in 2021 terug te vorderen minus de onvermijdbaar gemaakte kosten.
 - g. De reeds verleende subsidiegelden betreffende het thema '75 jaar Vrijheid' niet terug te vorderen maar de organisaties de mogelijkheid te bieden om de activiteiten in 2021 te laten uitvoeren met inachtneming van de opgelegde regels van de overheid inzake het Coronavirus.
 - h. De kosten van € 1.377.910,- ten behoeve van bovengenoemde punten voor een bedrag van € 290.486,- te dekken uit Rijksvergoedingen Corona en het restant van € 1.087.424,- te dekken vanuit de algemene reserve.

Kern van het voorstel

De voorgestelde maatregelen hebben tot doel breed tegemoet te komen aan de vraag van Noordwijkse organisaties om steunmaatregelen teneinde het voortbestaan van de diensten van deze organisaties voor de Noordwijkse samenleving te kunnen behouden.

Aanleiding

De ingrijpende maatregelen die door de overheid zijn genomen tegen de verdere verspreiding van het coronavirus zijn nodig, maar raken veel ondernemers en verenigingen direct of indirect in hun bedrijfsvoering. Dit betekent geen inkomsten, terwijl de ondernemers en verenigingen wel de vaste lasten moeten betalen. In de voorafgaande maanden heeft de gemeente meerdere aanvragen om

financiële steun gekregen. Om tegemoet te komen aan deze vragen en acute cashflow problemen te helpen voorkomen is een aantal maatregelen getroffen. Aanvullend hierop is het voorstel om vanuit de gemeente Noordwijk € 1.000.000,- beschikbaar te stellen binnen de verordening “Corona noodfonds Gemeente Noordwijk 2020-2021” ter ondersteuning van niet-commerciële organisaties die hiervoor geen of onvoldoende beroep kunnen doen op bestaande steunmaatregelen. Daarnaast wordt voorgesteld een bedrag van € 1.087.424,- beschikbaar te stellen voor diverse maatregelen voor een brede doelgroep.

Wat willen we bereiken? (Beoogd effect)

We willen bereiken dat de Noordwijkse samenleving zo min mogelijk schade oploopt door de coronacrisis en de maatregelen die deze crisis met zich meebrengt.

Wat gaan we daarvoor doen? (Oplossingsrichtingen/maatregelen/onderbouw per oplossingsrichting met argumenten)

Beslispunt 1: De bijgevoegde verordening “Corona noodfonds gemeente Noordwijk 2020-2021” vaststellen.

Argumenten

- In de afgelopen maanden heeft de gemeente veel hulpvragen ontvangen van veel verschillende lokale organisaties. Een aantal steunmaatregelen is getroffen zoals: uitstel van betaling van huren daar waar het gemeentelijk eigendom betreft, maatregelen in de openbare ruimte en tegemoetkoming in de kosten van meerdere initiatieven. Ook is een bedrag van € 150.000,- beschikbaar gesteld voor mediacampagnes om Noordwijk voor bezoekers op de kaart te houden. Voor genoemde initiatieven is een budget door de gemeenteraad beschikbaar gesteld van €500.000,- naast een budget van € 60.000,- voor “kleine initiatieven”. Een overzicht van de stand van zaken van de uitgaven op deze twee budgetten is opgenomen in de financiële paragraaf van dit voorstel.
- Een deel van de aanvragen valt niet onder de genoemde criteria voor het beschikbaar gestelde uitvoeringsbudget van € 500.000,- en komt ook niet of onvoldoende in aanmerking voor andere steunmaatregelen vanuit het Rijk of de provincie. Voor de niet-commerciële doelgroep wordt in dit advies daarom voorgesteld een verordening “Corona noodfonds gemeente Noordwijk” vast te stellen met daarin opgenomen een apart budget van €1.000.000,- ter ondersteuning van niet-commerciële organisaties (rechtspersonen) die door de coronacrisis nadelige effecten ondervinden, waarvoor de organisaties geen of onvoldoende beroep kunnen doen op andere steunmaatregelen.

De bijgevoegde verordening (bijlage A) betreft de volgende budgetten:

1. Corona noodfonds € 1.000.000,-
 2. Budget “Kleine initiatieven 2020” (voorjaarsnota 2020) € 60.000,-
 3. Uitvoeringsbudget corona (Raadsbesluit 26 mei 2020) € 500.000,-
- De genoemde reeds beschikbaar gestelde budgetten van € 500.000,- en € 60.000,- worden opgenomen in de verordening zodat ook de rechtmatigheid van deze uitgaven gewaarborgd is. De verordening gaat om deze reden met terugwerkende kracht in werking.
 - De toegekende bedragen worden gepubliceerd om maximale openheid te geven over de besteding van het noodsteunbudget.

Beslispunt 2: Een coronafonds ter hoogte van € 1.000.000,- beschikbaar stellen ter uitvoering van de bovengenoemde verordening en dekken uit de algemene reserve.

Argumenten

Dit betreft kosten waarvoor geen compensatie mogelijk is en waarvoor in de begroting 2020 geen ruimte beschikbaar is. Voorgesteld wordt dit bedrag te dekken uit de algemene reserve.

De budgetten voor kleine initiatieven (€ 60.000,-) en het uitvoeringsbudget (€ 500.000,-) zijn al in de Raad vastgesteld.

Beslispunt 3: Een aantal maatregelen vaststellen dat vooruitloopt op de verordening en een brede doelgroep betreft:

a. Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2021 geen precariobelasting voor terrassen, standplaatsen en uitstallingen te heffen.

De NOV heeft de gemeente gevraagd om een verlaging van onder andere de precariobelasting op terrassen voor 2020. Dit bleek formeel niet mogelijk. Als gevolg van de fusie gelden er tot 2021 nog twee aparte verordeningen precariobelasting, die in 2018 zijn vastgesteld door de gemeenteraden van de voormalige gemeenten.

- Om de horeca- en retail exploitanten toch tegemoet te kunnen komen wordt aan de raad voorgesteld voor het jaar 2021 geen precariobelasting te heffen op terrassen, standplaatsen en uitstallingen.
- Wel worden in 2021 de aanslagen precariobelasting over het jaar 2020 opgelegd. Deze aanslag zal pas medio 2021 worden opgelegd om de huidige cashflow voor de ondernemers op peil te houden. Hierdoor voldoen we aan alle voorwaarden.

Voor deze methode is gekozen omdat:

- Wettelijk gezien is het niet toegestaan de verordeningen met terugwerkende kracht naar 1 januari 2020 aan te passen met een tariefsverlaging. Op grond van de Wet Arhi kan de huidige gemeenteraad namelijk alleen een heel nieuwe Verordening precariobelasting vaststellen of één van beide oude verordeningen van toepassing verklaren op de nieuwe gemeente, maar niet met terugwerkende kracht.
- Tegemoetkoming in de vorm van subsidie bleek evenmin mogelijk, omdat er op grond van de Algemene wet bestuursrecht geen subsidie mag worden verstrekt om belastingen te kunnen betalen.
- Juridisch advies is over deze maatregel ingewonnen bij een extern bureau dat gespecialiseerd is op het gebied van gemeentelijke belastingen.

Het betreft een minderopbrengst in 2021 aan precariobelasting van circa € 76.000,-.

b. Voor Noordwijkse commerciële organisaties € 250.000,- te reserveren ten behoeve van steunmaatregelen in het kader van de coronacrisis.

Voor de commerciële sector is tot nu toe een aantal maatregelen getroffen. Dit betreft een aantal initiatieven vanuit het eerder beschikbaar gestelde budget van € 500.000,-, een aantal kleine initiatieven vanuit het beschikbaar gestelde budget van € 60.000,- en een aantal maatregelen die genomen zijn in de openbare ruimte.

Vanuit de Noordwijkse ondernemers komen veel signalen dat de maatregelen zoals genoemd en de maatregelen vanuit het Rijk niet voldoende zijn. Noordwijkse commerciële organisaties kunnen echter op individuele basis geen gebruik maken van de verordening teneinde staatssteun te voorkomen. Om deze doelgroep tegemoet te komen wordt onderzocht op welke wijze het te reserveren bedrag door ondernemers ingezet zal kunnen worden.

c. De maatregel vanuit het Rijk betreffende compensatie voor derving van huurinkomsten voor exploitanten van sportvoorzieningen voor de maanden maart t/m mei 2020 te verlengen met 7 maanden tot 1 januari 2021.

Sportverenigingen:

Uit gesprekken met en signalen van de sportverenigingen is gebleken dat een aantal clubs aan het eind van de 1e golf van het coronavirus in financieel zwaar weer verkeerde. De kwijtgescholden huur van 1 maart - 1 juni hielp de

clubs er weer redelijk bovenop. Met de nieuwe maatregelen na de persconferentie van dinsdag 13 oktober jl. werden de sportkantines gesloten en publiek niet meer toegestaan. De buitensportverenigingen kunnen hierdoor geen kantine-inkomsten meer genereren.

Buitensport

Aan 13 organisaties is de huur kwijtgescholden voor de periode 1 maart - 1 juni 2020. In totaal betreft dit een bedrag van € 69.400,-. Dit bedrag wordt door de gemeente gedeclareerd bij het Rijk. Uitbreiding van de regeling met 7 maanden tot 1 januari 2021 voor deze doelgroep betreft een budget van € 161.935,-. De verwachting is dat er vanuit het Rijk een tweede compensatieregeling komt. Indien dit niet het geval is wordt voorgesteld de uitbreiding van de regeling uit de algemene reserve te onttrekken.

Hiervan maakt onderdeel een bedrag van € 101.545,- ten behoeve van het Sportbedrijf Noordwijk waar de gemeente 100% aandeelhouder is. Dit betreft 4 gymzalen en 2 sporthallen waarvan de huur wordt kwijtgescholden voor de periode tot 1 januari 2021.

Binnensport

De binnensport maakt geen onderdeel uit van de compensatieregeling van dit beslispunt.

De huren van de binnensportverenigingen en zwemverenigingen zijn door de exploitanten (Optisport, Sportfondsen Binnenzee en Sportbedrijf Noordwijk) kwijtgescholden voor de periode 1 maart - 1 juni. Deze exploitanten hebben de gemiste huurinkomsten gedeclareerd bij het Rijk.

Over het algemeen geldt dat de binnensportverenigingen subsidie ontvangen om met name de huur van de binnensportaccommodatie te kunnen bekostigen. Omdat de subsidies 2020 al voor heel het jaar zijn verstrekt is de verwachting dat de binnensportverenigingen het hoofd redelijk tot goed boven water houden tot januari 2021. Voorwaarde hierbij is dat de subsidies in 2021 dan niet worden teruggevorderd ondanks dat activiteiten niet volledig zijn geleverd. Zie beslispunt 3e. De extra compensatieregeling van 1 juni tot 1 januari 2021 geldt hierom niet voor de binnensportverenigingen, ondanks dat het Rijk deze huren eerder wel voor de periode 1 maart - 1 juni heeft gecompenseerd vanwege het in zijn geheel niet kunnen gebruiken van de accommodaties.

d. De maatregel zoals benoemd onder beslispunt 3c uit te breiden naar de huren van maatschappelijke basisvoorzieningen op gebied van sport, welzijn en cultuur voor de periode 1 maart 2020 tot 1 januari 2021 met een maximum van het bedrag van het onderbouwde exploitatietekort.

Verenigingen en organisaties zijn zelf verantwoordelijk voor het aanpassen van hun activiteiten (en daarmee uitgaven). Voor een aantal voorzieningen geldt dat zij door de aanwezigheid van vaste lasten niet in staat zijn de kosten naar beneden te brengen met de vermindering van activiteiten. Het betreft hier organisaties met accommodaties waarop langlopende verplichtingen van toepassing zijn.

De voorgestelde compensatie wordt gekoppeld aan een onderbouwd exploitatietekort. Het is onwenselijk om een exploitatietekort te compenseren dat afwijkt van de reguliere bedrijfsvoering en waarmee dus kosten worden vergoed die niet normaliter noodzakelijk zijn. De koppeling met het exploitatietekort is tevens gemaakt om te voorkomen dat de compensatieregeling onnodig ruim is. Het oogmerk is om basisvoorzieningen niet in financiële problemen te laten komen. Niet om diens financiële positie te versterken. Afrekening voor de coronasubsidie vindt plaats tegelijk met de subsidieafrekening over 2020.

Deze hieronder genoemde basisvoorzieningen huren bij de gemeente, met uitzondering van ontmoetingscentrum Puyckendam, die huurt bij Padua.

Basisvoorzieningen welzijn:

Stichting Welzijn:

Trefpunt	€ 9.408,- per maand	€ 94.080,- maximale coronasubsidie 2020
De Wieken	€ 4.401,- per maand	€ 44.012,- maximale coronasubsidie 2020

St. Wassenaar		
De Duinpan	€ 4.167,- per maand	€ 41.670,- maximale coronasubsidie 2020

Ontmoetingscentrum		
Puyckendam	€ 2.298,- per maand	€ 22.982,- maximale coronasubsidie 2020

Basisvoorzieningen cultuur:

De Muze 2020	€ 11.667,- per maand	€ 116.670,- maximale coronasubsidie
--------------	----------------------	-------------------------------------

De bibliotheek	€ 8.334,- per maand	€ 83.340,- maximale coronasubsidie 2020
----------------	---------------------	---

Omroep Bo	€ 2.021,- per maand	€ 20.210,- maximale coronasubsidie 2020
-----------	---------------------	---

Basisvoorzieningen sport:

Exploitant Optisport

Huur De Schelft, zwembad en hal € 24.364,- per maand € 243.638,- maximale coronasubsidie 2020

Huur gymzalen: de gymzalen zijn gewoon in gebruik.

Exploitant Sportfondsen Binnensee

Huur zwembad Binnensee € 22.373,- per maand € 223.373,- maximale coronasubsidie 2020

De totale bij dit besispunt genoemde financiële consequenties bedragen € 889.975,- .

- e. Verleende subsidies voor prestaties in 2020 niet terug te vorderen, maar wel een afrekening te vragen van daadwerkelijk gemaakte kosten. Bij een positief saldo de organisaties de mogelijkheid te geven dit budget in te zetten voor een initiatief in 2021.**

Eerder dit jaar is een toezegging gedaan aan de gesubsidieerde organisaties dat de gemeente Noordwijk coulant om zal gaan met de afrekening van de verleende subsidies. Het betreft de subsidies cultuur, sport, sociaal domein en jeugd. De maatregel die hier wordt voorgesteld om een afrekening te vragen van daadwerkelijk gemaakte kosten komt hieraan tegemoet. Niet alle organisaties zullen de mogelijkheid hebben het budget in te zetten in 2021. Dit geldt bijvoorbeeld voor de subsidies van de huren van de binnensport. Bij de afrekening zal in die gevallen (een deel van) de subsidie worden teruggevorderd.

Daar waar afgeweken wordt van de Algemene Subsidie Verordening gemeente Noordwijk 2020 zal een beroep worden gedaan op de hardheidsclausule (artikel 23).

- f. Verleende projectsubsidies betreffende de toeristische evenementen 2020 bij de subsidievaststelling in 2021 terug te vorderen minus de onvermijdbaar gemaakte kosten.**

De projectsubsidies die zijn verleend voor de toeristische evenementen 2020 worden, minus de onvermijdbare kosten, teruggevorderd. Medio 2021 dienen de evenementenorganisaties een financiële verslaglegging te doen van de activiteiten die wel of niet zijn door gegaan in 2020. Naar aanleiding van deze verslaglegging vindt de subsidievaststelling 2020 plaats.

- g. De reeds verleende subsidiegelden betreffende het thema '75 jaar Vrijheid' niet terug te vorderen maar de organisaties de mogelijkheid te bieden om de activiteiten in 2021 te laten uitvoeren met inachtneming van de opgelegde regels van de overheid inzake het coronavirus.**

Bij de organisaties die de activiteiten niet willen doorschuiven naar 2021 zal de reeds uitbetaalde subsidie, minus de onvermijdbare kosten, worden teruggevorderd.

- h. De kosten van € 1.377.910,- ten behoeve van bovengenoemde punten voor een bedrag van € 290.486,- te dekken uit Rijksvergoedingen Corona en het restant van € 1.087.424,- te dekken vanuit de algemene reserve.**

Deze kosten zijn opgebouwd uit:

a. Precariobelasting terrassen:	€ 76.000,-
b. Te reserveren bedrag voor steun aan commerciële partijen:	€ 250.000,-
c. Huren buitensport:	€ 161.935,-
d. Huren basisvoorzieningen	€ 889.975,-
Totaal	€ 1.377.910,-

Voor een bedrag van € 290.486,- is de gemeente reeds gecompenseerd door het Rijk. De verwachting is dat het Rijk nog verdere compensatiemaatregelen neemt. Deze inkomsten zullen verrekend worden met de nu voorgestelde uitname uit de algemene reserve.

Wat zijn de risico's en kanttekeningen

Wanneer de gemeente geen (extra) maatregelen neemt om lokale organisaties financieel tegemoet te komen dan is de kans groot dat sommige organisaties niet kunnen voortbestaan.

Wat mag het kosten? (Financiële paragraaf)

De kosten behorende bij de compensatiemaatregelen vanuit deze nota bedragen in totaal € 2.377.910.

Gedeeltelijk kunnen deze kosten gedekt worden binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde coronavergoedingen voor wegvallende precario-inkomsten, cultuur, sport en buurt- en dorpshuizen te hoogte van € 341.273,-.

Voorgesteld wordt voor het overige benodigde budget ad. € 2.036.673,- dekking te vinden binnen de algemene reserve. De algemene reserve komt met deze en eerdere besluiten uit op een begrote stand vanuit de programmabegroting 2021-2024 van € 7.299.042,- per 1 januari 2021.(€ 4.001.841,- op 31 december 2024)

Zowel vanuit de centrale overheid, de provincie en de gemeente Noordwijk is er budget beschikbaar gesteld voor verschillende doelgroepen in het kader van de gevolgen van de coronacrisis.

Landelijke maatregelen

Vanuit landelijke maatregelen wordt een deel rechtstreeks aan de doelgroep aangeboden zonder tussenkomst van de gemeente en voor een ander deel ontvangt de gemeente een bijdrage om verschillende doelgroepen tegemoet te kunnen komen. Dit geldt onder meer voor budgetten ten behoeve van een compensatie van de huren van sportvoorzieningen voor de maanden maart, april en mei 2020, en voor culturele instellingen. Daarnaast wordt de gemeente gecompenseerd voor gemiste inkomsten op gebied van precariobelasting, toeristenbelasting en parkeerinkomsten. Ook vindt er een vergoeding plaats voor extra kosten voor toezicht en handhaving. Het totale bedrag wat er door de gemeente is ontvangen bedraagt: € 1.981.371,-. Voor een actueel overzicht van de landelijke compensatiemaatregelen wordt hier verwezen naar bijlage B Vergoeding Rijk en Provincie.

Lokaal maatregelen pakket

Om de kans te beperken dat de regionale economie en samenleving onherstelbaar beschadigd raakt, heeft de gemeenteraad Noordwijk op 26 mei jl. een uitvoeringsbudget beschikbaar gesteld van € 500.000,-. Hieraan is een aantal criteria gesteld waar het college op toetst.

Daarnaast heeft raad ten tijde van de Voorjaarsnota 2020 een extra budget "Kleine initiatieven corona 2020" van € 50.000 beschikbaar gesteld. Het totale budget "Kleine initiatieven corona 2020" komt hiermee op € 60.000,-. De stand van zaken van beide budgetten is steeds inzichtelijk gemaakt als onderdeel van de impactanalyse. De huidige stand is als volgt:

Budget Corona 2020		Budget Corona			Datum	
		Beschikbaar	Toegezegd	Uitgegeven	Collegebesluit	Status
	Beschikbaar 2020	€ 500.000				
1	Stichting Noordwijk Marketing		€ 100.000	€ 100.000	19-5-2020	uitgevoerd
2	Inhuur Boa's winkelstraten ed.		€ 20.000	€ 20.000	9-6-2020	loopt
3	Stichting Noordwijk Marketing		€ 50.000		29-9-2020	loopt
4	Mondkapjes Jongeren en kwetsbare groepen		€ 22.000		27-10-2020	
	Restant	€ 308.000	€ 192.000	€ 120.000		

Kleine initiatieven Corona 2020		Budget incidenteel Corona		Datum		
		Beschikbaar	Toegezegd	Uitgegeven	Collegebesluit	Status
	Beschikbaar 2020	€ 60.000				
1	Speelakker		€ 1.000	€ 0	22-4-2020	Geen aanvraag binnen gekomen
2	Sportbedrijf - bewegingssessies		€ 1.550	€ 1.550	9-6-2020	uitgevoerd
3	Adoptiegroen (bloembollenpakket)		PM	€ 0	9-6-2020	Nog geen uitvoering aan gegeven
4	Floor signing		€ 7.500	€ 200	16-6-2020	uitgevoerd
5	POP-up Horeca schoolplein		€ 2.000			Nog geen uitvoering aan gegeven
6	6 clinics sport en cultuur		€ 5.000	€ 4.879	7-7-2020	uitgevoerd
7	Betaling sporthal grieprik		€ 500		18-8-2020	oktober
8	Fietscoach De keuvel		€ 5.000	€ 5.000	25-8-2020	loopt
9	Hotel Sinterklaas		€ 7.500		13-10-2010	loopt
10	Masterclass behouden en werven vrijwilligers		€ 6.000		27-10-2020	loopt
	Restant	€ 23.950	€ 36.050	€ 11.629		

Betrokken partijen/participatie

Afstemming heeft plaatsgevonden met de beleidsadviseurs juridische zaken, cultuur, evenementen, sport, subsidies, sociaal domein en jeugd. Zij hebben input aangeleverd voor dit advies. Tevens heeft afstemming plaatsgevonden met team financiën en wethouder Ter Hark.

Communicatie

Ja, bij vaststelling wordt de Verordening gepubliceerd.

Verdere procedure en planning

Na vaststelling en publicatie van de Verordening worden aanvragen in behandeling genomen. Tevens wordt uitvoering gegeven aan de overige maatregelen.

Bestuurlijk kader

Uitvoeringsbudget €500.000,- raadsbesluit d.d. 26 mei 2020

Voorjaarsnota 2020: budget "Kleine initiatieven corona 2020" raadsbesluit d.d. 8 juli 2020

Bijlage(n)

A - Verordening Corona-Noodfonds Gemeente Noordwijk 2020-2021

B - Vergoeding Rijk en Provincie

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Noordwijk
De locosecretaris, De burgemeester,

R. van Zijl Mw. W.J.A. Verkleij